

[Ib Christensen.]

statsforpagterordning, der gør det muligt for de producerende landmænd at få ejendomme på rimeligere vilkår.

Der er også andre årsager til den udvikling, som der peges på i forslaget, bl. a. den, at De europæiske Fællesskabers landbrugsordninger favoriserer den ekstensive drift og altså modvirker den animalske produktion, for så vidt de i allerhøjeste grad begunstiger kornproduktionen. Derfor skulle man nok, hvis dette problem virkelig skal løses, tage fat både på jordbeskatningen og på EFs landbrugsordninger.

Hr. Lowzow fra det konservative folkeparti havde også en enorm evne til proportionsforvrængning. Han talte imod statsstøtte til landbruget og nævnte i den forbindelse dræningstilskud, men det er jo for intet at regne i forhold til de enorme offentlige tilskud, der reelt bliver landbruget til del igennem EFs landbrugsordninger med dets enorme bureaukrati, med dets planøkonomi, dets protektionisme og dets væld af subsidier. Det er statstilskud, så det vasker sig, og derfor er det jo latterligt at tro, der ikke kan tales om statstilskud til landbruget, hvis man fjerner disse dræningstilskud, men bevarer det andet. Jeg synes nok, det bør siges fra denne talerstol, at hvis der er noget erhverv, der modtager offentlig støtte, er det i hvert fald landbruget, ikke mindst det store landbrug, viser figura.

Jeg kan slutte med at sige, at dette forslag berører nogle væsentlige problemer, men at vi i høj grad tvivler på, at det er egnet til at løse disse problemer. Jeg har her tilladt mig at påpege nogle veje, som i langt højere grad kunne tilgodese det formål, som det radikale venstre uden tvivl har med dette forslag.

Tang Sørensen (FP):

Man undres meget, når man ser dette sikkert velmente, men ikke særlig gennemtænkte, forslag fra radikal side. Hvad er det, man ønsker med dette forslag? Ønsker man at styrke dansk landbrug? Noget sådant opnår man efter min bedste overbevisning ikke ved at sætte brugsstørelsen ned, og det er jo det, man lægger op til i dette forslag. Tror man på, at dansk landbrugs produktion vil stige, fordi man sætter arealstørrelserne ned fra de nuværende 100 ha til et eller andet vilkårligt tal?

Det er en kendsgerning, at dansk landbrug

i dag er i alvorlige vanskeligheder. Det skyldes ikke, at brugene er for store, men at vi har et omkostningsniveau i dansk landbrug, som er aldeles uacceptabelt.

Vort generationsskifte er gået i stå. Hvorfor? Fordi vi har forhindret unge mennesker i at komme til gårdene, ikke fordi gårdene er blevet for store og heller ikke, fordi gårdene er blevet for dyre at erhverve. Vi har gjort det umuligt for unge mennesker, som sidder på et mindre brug i dag, at skaffe sig en indtjening, der gør det muligt for dem at komme til et større brug. Det var meget brugt i dansk landbrug for en generation eller to siden, at en ung dygtig mand startede på et mindre brug, og så, når han havde skaffet sig en rimelig kapital, skiftede over til en større ejendom. Dette finder ikke sted mere. Årsagen dertil er, at indtjeningsmulighederne i dansk landbrug er for dårlige, nærmere negative i dag. Det er det, vi skal tage fat på.

Vi skal ikke ændre på arealstørrelserne, for vi fremelsker ikke en større landbrugsproduktion ved at gøre brugene mindre. Vi har i dag fået en teknisk udvikling i landbruget, der gør det nødvendigt med rimeligt store brug. Det er blevet så dyrt at investere i mekaniske hjælpemidler og at bygge stalde, at det ikke kan lade sig gøre på de mindre brug. Derfor skal vi have brug, som har en så passende størrelse, at de kan bære meget store investeringer. Det får vi ikke med dette forslag fra det radikale venstre.

Hovedtesen må være, at vi skal gøre vilkårene for landbruget bedre. Det gør man ikke ved, at man den ene dag yder tilskud til dræning, den næste dag yder tørkehjælp, den næste dag yder moderniseringsstøtte og den næste dag yder etableringsstøtte. Man skal sørge for, at indtjeningen bliver således, at landmændene selv kan foretage disse ting og kan foretage en opsparing, så de kan investere; det er den eneste vej frem.

Ordføreren for forslagsstillerne (Svend Haugegaard) (RV):

Det er jo ikke første gang, dette spørgsmål er diskuteret her i folketinget, og det er heller ikke første gang, man har været meget uenige om det. Derfor er der heller ikke nogen grund til at blive overrasket, fordi det i dag viser sig, at der er meget store forskelle i partiernes synspunkter.

Jeg vil gerne takke dem, der har givet fuld